

CHŁOPIŃSKA SPRAWA

Organ Stronnictwa Chłopskiego

Tygodnik poświęcony sprawom politycznym, oświatowym i gospodarczym.

NACZELNY REDAKTOR: POSEŁ EUGENJUSZ OPOLSKI.

Rok I.

Kraków, czwartek 6 czerwca 1929 r.

Nr. 22.

O wiejską inteligencję.

Wszystkie prawie stronnictwa ludowe skarżą się dzisiaj na brak inteligencji wiejskiej. Chcą oni więc „robić” tę inteligencję ludową z nauczycieli, urzędników znajdujących się na wsi. Nie wiedzą oni jednak o tem, że co jest czarnem, to nie może prędko zbieleć. Jakże wy możecie apelować do takich inteligentów, aby szli razem z chłopami? Tak robi przeważnie „Wyzwolenie”.

Nie tam jednak trzeba szukać inteligencji chłopskiej. Trzeba ją wychować. Rok rocznie bowiem wychodzi tysiące synów chłopskich ze szkół średnich, a co się z nimi dzieje? Ginią gdzieś w tem mrowisku ludzkim. Stają się „panami”.

Idą tam, gdzie wiatr zawieje, nie pamiętając, skąd oni pochodzą. Nie znana dla nich jest ta wiejska strzecha. Dlaczego? Kto za to winę ponosi? Ze smutkiem trzeba powiedzieć, że w lwiej części winni temu rodzice. Nie dbają bowiem o to, czy ich syn ma takie lub inne zapatrywania. Ich to wcale nie obchodzi. Stąd więc pochodzi to, że młodzieniec zapomina o swem pochodzeniu, wprost wstydy się swego ojca-chłopa czy matki, aby ktoś nie powiedział, iż on z chłopa

pochodzi. Stąd też wynika brak naszej inteligencji ludowej.

Dziś więc, kiedy zbliża się koniec roku szkolnego, kiedy wielu synów chłopskich pójdzie w świat z świadectwem dojrzałości — pamiętajcie chłopi, by dać im wskazówkę na dalszą drogę życiową to, aby nigdy nie wstydzieli się wyznać, iż z pod chłopskiej strzechy pochodzą. Aby dalej, wywdzięczając się rodzicom za wszystkie dla nich poniesione trudy, umieli kiedyś mężnie, każdy na swem stanowisku, stawiać czoło wrogom sprawy chłopskiej. W ten więc sposób będziecie mieli chłopi na przyszłość przynajmniej tą nadzieję, że przecież ta inteligencja ludowa wzrasta i stanie kiedyś w obronie interesów swych ojców.

Ślusznie bowiem powiedziano, iż „oświata to klucz do potęgi“. Nie szczędźmy więc trudów, kształćmy swych synów w szkołach, abyśmy mieli na przyszłość ręką obrony naszych interesów. Nie zrażajmy się tem, że ten lub ów wróg nasz powie naszemu dziecku w szkole: „jakeś taki syn chłopski, to czego nie siedzisz u tatusia za piecem“. Na takie powiedzenie może się tylko zdobyć jednostka głupia, o niskim poziomie umysłowym. Tak się niestety zdarza. Wiedzą bowiem wrogowie nasi, iż czem chłop będzie ciemniejszy, to tem dla nich lepiej. Powiadają jednak tem się nie przejmujemy, lecz kształćmy o ile możliwości swych synów, a w ten sposób stworzymy, czego nam tak bardzo brak, inteligencję ludową.

Chłop-student.

Zagadnienia gminy zbiorowej w Małopolsce.

W ostatnich czasach zauważyć się daje na terenie Małopolski niezwykle rozmach czynników biurokratycznych w kierunku zaprowadzenia gminy zbiorowej, a temsamem zbiurokratyzowania urzędowania zwierzchności gminnych.

Pierwszą w tym względzie próbę stanowiły rozkazy starostów do wprowadzenia w życie instrukcji kasowo rachunkowej, co pociągnęłyby za sobą konieczność zwiększania personalu urzędniczego w gminach wiejskich. Reskryptem Min. Spraw Wewn. z 28 marca 1928 r. Nr. SF. 218/2 ex 1928 postanowienia tej instrukcji w stosunku do gmin wiejskich w Małopolsce zostały złagodzone, a w szczególności zrezygnowało Ministerstwo z nastawiania na ustanawianie w gminach poza plecyma wójtów osobnych kasjerów gminnych, którzyby obciążyli finansowo gminy. Mimo tego reskryptu wojewódzcy „inspektorowie samorządowi“, w dalszym ciągu wywierają nacisk na gminy, aby ustanawiały osobne organa do prowadzenia kas gmin-

nych. Czyli wysunąć z tego można wnioski, że urzędnicy województwa uważają się za mocniejszych dygnitarzy, aniżeli ich przełożony Minister Spraw Wewnętrznych.

Drugą próbą zbiurokratyzowania urzędów gminnych były wysiłki paru starostów do wprowadzenia instytucji okręgowych pisarzy. Zarządzenia w tym względzie pozbawione były jakiegokolwiek podstawy prawnej, to też i te zamiary stworzenia kosztem gmin paru tysięcy posad dla wysłużonych sierżantów wojskowych spełzły na niczem.

Obecnie wskutek zarządzeń województw starostowie przystąpili do opracowania projektów utworzenia gmin zbiorowych w poszczególnych powiatach. Geometry rysują mapy, djurniści przeprowadzają obliczenia statystyczne, a referendarze opracowują wnioski szczegółowe co do wprowadzenia tych pomysłów w życie, a nawet rozdają już posady na urzędy w takich gminach.

Ludność gmin wiejskich od setek lat przyzwyczajona do starych, wypróbowanych urzędów prawnych z niepokojem śledzi ten wielki rozmach reformatorski naszych nowych starostów i zaczyna się poważnie niepokoić niż poddani Jego Wysokości króla Amanullacha, wielkiego reformatora afgańskiego.

Wszyscy ci reformatorzy zapomnieli jednak o jednej najważniejszej sprawie, której na imię PRAWO. Przedstawiciele władzy w pierwszym zaś rządzie obowiązani są do poszanowania prawa.

Oto ustawa z dnia 22-go września 1922 r. w przedmiocie zmiany granic oraz rozwiązywania i tworzenia gmin wiejskich na obszarze b. zaboru rosyjskiego i austriackiego postanawia wprowadzić — że Ministrowi Spraw Wewnętrznych przysługuje w stosunku do gmin podlegających ustawie gminnej z dnia 12 sierpnia 1866 r. (Dz. Ust. Kr. Nr. 16) prawo zmiany granic gmin wiejskich, znoszenia ich jak również tworzenia nowych gmin, ale tylko wówczas, gdy zmiany te nie mogą nastąpić w drodze dobrowolnego porozumienia się między gminami stosownie do § 2 i § 4 ustawy gminnej.

Art. 1 tej ustawy przyznaje zatem tylko gminie prawo inicjatywy w sprawie łączenia, podziału lub zmiany granic gminy. Minister Spraw Wewnętrznych nie ma więc prawa z urzędu występować z inicjatywą w tym względzie, tembardziej też nie mają tego prawa ani starostowie ani wojewodowie. Tymczasem praktyka wykazuje co innego. Oto starostowie bez żądania którejkolwiek gminy wiejskiej zasypują władze wnioskami w sprawie łączeń lub regulacji granic gmin wiejskich, powodując niepokój wśród ludności dotyczących gmin, pisaninę biurową i pieszowanie aktów od Annasza do Kajfasza.

Art. 1 wspomnianej ustawy postanawia dalej że Minister Spraw Wewn. nie ma prawa tworzenia gmin zbior-

rowych na obszarze byłego zaboru austriackiego. Dlatego też reformatorski rozmach w tym kierunku objawiany przez starostów jest niepotrzebnym marnowaniem czasu i pracy, skoro zakaz powyższy Ministra obowiązuje.

To też w wypadkach, gdy starostowie żądać będą uchwał od sąsiadujących gmin wiejskich w sprawie połączenia się, czy też w sprawie regulacji granic gmin, rady gminne, jeżeli uznają projekty starosty za zbędne, powinny mu zgodnie z § 2 i § 4 ustawy gminnej krótko i węzłowo oświadczyć, że żadnych wniosków w tym względzie nie stawiają. Jeśli zaś je postawić pragną, powinni się poważnie nad sprawą zastanowić i raczej ugodowo sprawę załatwić, by w ten sposób czynnika biurokratycznego nie dopuścić do decydowania w ważnej samorządowej sprawie.

(Sam. Małop.).

Pokłosie polityczne.

Znaczenie chłopów zmałało.

W Nr. 22 donosi „Piast“:

„Niestety po rewolucji majowej, a szczególnie po ostatnich wyborach, znaczenie chłopów tak zmałało, że przy rozstrzygnięciu tych spraw, mających dla chłopów wagę życia i śmierci, nikt się nawet jednego chłopca o zdanie nie zapytał, ale panowie pułkownicy łaskawie decydują o gospodarstwach rolnych, tak jakby chrześcijańskie prawo własności prywatnej zostało zniesione, a wprowadzony został żydowsko-bolszewicki komunizm, bo zresztą pomiędzy modnym dziś „etatyzmem“ a komunizmem, jest taka sama różnica, jak między „izraelitą“ a zwykłym żydem.

Ponadto panowie ci, którzy znają kwestje rolne z rekwizycji wojskowych, bo zresztą przypatrywali się życiu chłopów tylko z okien salonowego wozu naczelnego wodza — rozstrzygają wszystko przy zielonym stoliku, nie bacząc na to, że jak już ukrzywdzili gospodarstwo Polski, sypiąc na wybory jedynki miliony pieniędzy, pochodzących z podatków ogółu obywateli, tak zrujnować mogą podstawową komórkę gospodarstwa społecznego, to jest drobne gospodarstwo rolne“.

Nic nie lepiej.

„Ilustrowany Kurjer Codzienny“ w Nr. 148 podaje sprawozdanie z gospodarczego położenia kraju wedle biuletynu Banku Gospodarstwa Krajowego, z którego to sprawozdania podajemy najciekawsze ustępy, przedstawiające kiepskie położenie Państwa mimo opiewanej „radości życia“:

„Na rynku pieniężnym panował w kwietniu w dalszym ciągu dotkliwy brak gotówki.

Sytuacja rolnictwa pozostała trudną. Ceny zbóż wykazały dalszą niżkę, przyczem utrzymały się również trudności zbytu. Nastąpiło tylko zwiększenie eksportu jęczmienia i żyta. Stan zasiewów ozimin był zadawalający. Stan inwentarza żywego po stratach spowodowanych mrozami i brakiem paszy jest niekorzystny. Ceny bydła pozostały jednak naogół niezmiennione, natomiast podniosły się ceny nierogacizny. Produkcja nabiału i jaj wzrosła;

eksport tych artykułów był większy, a ceny uległy dalszej sezonowej niżce.

W górnictwie wydobywanie węgla było nieco mniejsze, niż w marcu; obniżył się również zbyt węgla w kraju, w eksporcie natomiast nastąpiła znaczniejsza poprawa. Z powodu zastoju w sprzedaży **łódzki przemysł włókienniczy** przeprowadził dalsze ograniczenia wytwórczości. W Bielsku i Białymstoku w związku z zwiększonymi zamówieniami zagranicznymi zatrudnienie fabryk włókienniczych było pomyślniejsze.

W **przemysle drzewnym** z powodu słabego ruchu budowlanego w kraju i niepomyślnych koniunktur zagranicznych, sytuacja była nadal niekorzystna. Również **cukrownictwo** znajduje się w niezbyt pomyślnych warunkach, spowodowanych głównie znaczną depresją cen na międzynarodowych rynkach cukrowych. W garbarstwie utrzymał się ostry kryzys. Ze względu na okres międzysezonowy brak większego ożywienia w przemyśle nawozów sztucznych. Pomyślnie dotąd warunki zbytu fabryk papieru ostatnio nieco się pogorszyły.

Obroty w handlu w porównaniu z pierwszymi miesiącami roku nieco się powiększyły, naogół jednak **położenie kupiectwa jest nadal niepomyślne**.

Musimy być w pogotowiu.

Z okazji odbywającego się w Warszawie zjazdu Robotników Rolnych (organizacji formacji socjalistycznych) wygłosił poseł Barlicki przemówienie, z którego wynika, że „robotnikom” również się „byczo” powodzi:

„Jako przedstawiciel PPS, uważam za swój obowiązek zwrócić uwagę na moment obecny i skutki tryletniej dyktatury w Polsce. Nędra proletariatu wzrasta, liczba bezrobotnych rośnie nieprzerwanie, w samej Łodzi przekracza już 30 tysięcy ludzi. Świat posiadający obiecuje, że uda mu się teraz ograniczyć prawa robotników. Reakcja, z którą Piłsudski związał się w Nieświeżu, dąży do rozproszkowania siły proletariatu, do skrepowania wolności obywatelskiej w Polsce na rzecz dyktatury, samowładztwa. Obszarnictwo nie-

nawidzi Związku Robotników Rolnych, gdyż widzi w nim czynnik, uświadamiający wieś i proletariata wiejski. Musimy być w pogotowiu, aby nie tylko odeprzeć atak tego Rządu, ale by na gruzach dyktatury, utworzyć rząd demokracji, rząd ludu. W tej walce liczymy na was, że dopomóżecie nam do uniemożliwienia na zawsze powrotu tej fali nadużyć politycznych i rządów dyktatorskich”.

Co będzie z Sejmem?

P. poseł J. Wygodzki w „Naszym Przeglądzie” bardzo dla nas chłopów podaje ciekawe wiadomości o zamierzeniach rządowych:

„Dlaczego wszakże marszałek Piłsudski nie rozwiązuje Sejmu, nie dyktuje nowej konstytucji? Na razie tego nie można robić; trzeba czekać na możliwość otrzymania pożyczki zagranicznej. Nadto w ciągu przynajmniej pierwszych dwóch miesięcy wystawy poznańskiej musi panować w kraju spokój. Potem Sejm zostanie zapewne rozwiązany i nadana zostanie nowa konstytucja, zawierająca wszystkie te zmiany w konstytucji 17 marca 1921, które nie mają widoków przejścia w Sejmie teraźniejszym”.

Krótko i węzłowato, będzie konstytucja ale narzucona za jakiś tylko czas. Ano czekajmy.

Potrzebni są do sklepu lub piekarni uczniowie silni, rośli, uczciwi, co najmniej z 4-ma klasami ludowymi. Zgłoszenia do Administracji „Chłopska Sprawa”, Kraków, Lubicz 3.

22 23

Prosimy wszystkich żądających porad i odpowiedzi, by załączali znaczki na odpowiedź.

PORADNIK CHŁOPSKI

Porad w sprawach podatkowych, majątkowych, sądowych, procesowych itd. udziela się listownie po przesłaniu znaczka na odpowiedź. Znaczyć listy „Porada prawna”.

Samorząd Małopolski.

Ukazał się zeszyt 6—7 wydawanego przez posła dra Putka „Samorządu Małopolskiego”, czasopisma poświęconego sprawom samorządowym. Numer pojedynczy kosztuje 50 gr., prenumerata roczna 5 zł. Adres administracji: Wadowice, Mickiewicza 30. Każda gmina powinna prenumerować „Samorząd Małopolski”, albowiem znajdzie w nim potrzebne pouczenia i objaśnienia w sprawach samorządowych.

Asekuracyjni egzekutorzy.

Ściąganie składek asekuracyjno-ogniowych należy do gminy. Wójt zatem kompetentny jest do zarządzenia egzekucji i jej przeprowadzenia, a koszt egzekucyjne należą się gminom. Niektóre starostwa, chcąc dać łatwy zarobek różnym protegowanym osobom, mianują je egzekutorami. Taki egzekutor bez żądania posyłany przez starostwo wójtowi „do pomocy”, przywłaszcza sobie kompetencje wójta, czyni z wójta swego pachółka, bez pytania wójta urządza w gminie zajęcia i licytacje, bez pytania zabiera dla siebie „egzekutywne”, a to w kwocie 5 zł. od jednej egzekucji, choć na-

JAN SOBEK

Poseł na Sejm.

Problemy społeczno-rolnicze w Łańcuckiem.

I.

Ludzie, którzy jeżdżą dużo po świecie, mają wiele różnaitości do opowiedzenia z tego co widzieli. I podróże te podejmowane są przez ludzi, którzy w różnych warunkach, potrzebach i sprawach w obcych krajach się znajdując, wiele dobrego tam się nauczywszy, mogą oni następnie zdobyte doświadczenia przynosić na tereny naszego kraju, a tym sposobem podróże takie mogą mieć dla społeczeństwa polskiego nawet dobre rezultaty.

Zwiedzanie różnych obcych krajów przez naszych rodaków ma różne cele. Jedni jadą po naukę, która jeżeli stoi w jakimś kraju na wyższym od naszego poziomie, przez nabycie jej podnoszą swój stopień wykształcenia, co dla całokształtu spraw narodowych nie powinno być bez znaczenia i wartości. Drudzy szukają tam doświadczeń i praktyk z różnych dziedzin przemysłowych. Inni zaś zagranicą

uważają za trafniejsze spędzanie czasu dla zabaw i rozrywek, niż we własnym kraju, a jeszcze inni, a tych jest najwięcej, jadą do innych krajów po pracę i zarobek, gdyż w ojczyźnie znaleźć tego nie mogą, a tym sposobem mają oni wiele sposobności do zaznajomienia się i poznania z różnymi urządzeniami innych społeczeństw, co w konsekwencji nie pozostaje bez swojego wpływu na sposób ich myślenia i działania, a wkońcu budzi odruch na wiele dotychczasowych pojęć, przeistaczając światopogląd na różne kwestie społeczne do czasu wyjazdu w świat niebędące przedmiotem żadnego zainteresowania mózgowego (umysłowego).

Dowodem tego, jest fakt wielkiego wyrobienia wychodźców naszych w Ameryce, którzy znajdując się w warunkach o całe niebo lepszych od „starokrajskich” przez wysokie poczucie narodowe, ofiarność swoją na rzecz Polski od chwili uzyskania przez nią niepodległości, rozwinęli do dużych rozmiarów, tak w formie pożyczek jak i różnych darów na rzecz najbardziej potrzebujących ofiar wojny światowej i bolszewickiej. A ostatnie wiadomości szeroko podane przez dzienniki o two-

rzeniu przez rodaków naszych w Ameryce klubów z pewnych miejscowości ich pochodzenia, czy też z powiatów, są wprost żywołowym świadectwem ich umiłowania Polski i chęci stworzenia z niej naprawdę kraju o wysokim poziomie kulturalnym. Wiadomości te nie mogą pozostać bez echa w Polsce i aby okazać braciom naszym za oceanem, jak drogiemi są nam ich zamiary, dzielić się musimy z nimi wszystkim tem co ich może obchodzić i interesować, a także pobudzać do współpracy z nami i do dopomożenia nam w pokonywaniu wielu tegoczesnych trudności i przeszkód wpływających bądź z powodu zniszczenia wojennego, bądź przez powstanie początkowych prac z powodu błędów niedoświadczonych kierowników skarbowych, którzy swoją nieopatrzoną gospodarką zabili wiele najlepszych poczynań ku pożytkowi ogólnemu służyć mających, a przez skrzywdzenie wielu najofiarniejszych polskich obywateli, najbardziej Polsce oddanych pracowników do dalszej pracy zupełnie zniechęcili.

I stąd też zamiast radość z odzyskanej wolności, słyszeć się dają wyrazy niezadowolenia, a zamiast raż-

leży się tylko 1 zł. i zadowolony, że żniwo się udało, wraca do starostwa.

Takie urzędowanie jest nadużyciem władzy urzędowej. Gdy taki nieprzeszony „pomocnik egzekucyjny“ zjawi się w gminie, wójt ma prawo wrócić go tam, skąd przyszedł i zakazać mu mieszania się do czynności, należących z mocy ustawy do urzędu gminnego. Gdyby mimo to upierał się i „urzędował“ w gminie, należy sporządzić protokół i jeden egzemplarz posłać prokuratorowi, drugi zaś staroście. Inaczej tej plagi „pomocników“ wójtów nie zdoła się ukroić. Jeżeli zaś wójt nie spełnia swoich obowiązków, starosta zamiast posyłać „pomocników“, powinien w myśl § 108 ustawy gminnej zażądać zwołania rady gminnej celem naradzenia się, jak ma być wypełniony poruczony zakres działania, gdyby zaś rada zarządzeń nie wydała, wówczas dopiero przysługuje staroście prawo ustanowienia osobnego organu do wykonania danej czynności urzędowej.

(Sam. Małop.).

Ważne dla inwalidów.

Dziennikiem ustaw z dnia 13 kwietnia 1929 Nr. 23 została ogłoszona ustawa z dnia 7 marca b. r. wydana przez p. Prezydenta R. P., zmieniająca częściowo art. 24 ust. inw. z dnia 18 marca 1921 (prekluzja), który przez 10 lat niepodległości krzywdził ofiary wojny, przeważnie masy synów chłopskich, tak zwanych „spóźnionych“ do rejestracji.

Wszyscy, roszcący pretensje do zapotrzenia, mogą starać się o swe

nej pracy wszystkich obywateli nad odbudową Rzeczypospolitej Polskiej, panuje niepewność i nieufność nawet do najbardziej koniecznych i pożądanych przedsięwzięć, co tylko opóźnia tak bardzo pożądany rozwój kraju naszego.

I dlatego wiadomości z Ameryki nadeszłe o tem jak tam idzie wysiłek aby to, czemu my sami podoleć nie jesteśmy zdolni, z braku środków materialnych, nam nasi rodacy chcą dopomóc, to musi każdego z nas ze smutkiem patrzących na spowodowaną sytuację przez kilka niedoświadczonych jednostek, ta szczerza chęć pracy dla ojczyzny ze strony tych, którzy obecnie choć od niej zdala, wywołać uczucie najwyższego zadowolenia i dodać podniety w pracy, mającej za zadanie o tak olbrzymim znaczeniu, jeżeli już nie dla tegoczesnych, to następców, dla których obowiązkiem naszym jest zostawić po sobie jak najlepszą pamięć i miłe wspomnienia.

Niechże Wam od nas i od potomnych za Wasze, Czeigodni Rodacy Amerykańscy, trudy i starania dla ojczystego kraju będzie cześć po wszystkie czasy. (C. d. n.).

prawa, począwszy od dnia 1 lipca br. do końca 1930 r. włącznie.

Wykonanie ustawy powierzono p. min. Spraw Wojskowych, Pracy i Opieki Społecznej, Skarbu i Sprawiedliwości. Rozporządzenie wykonawcze do powyższej ustawy dotychczas jeszcze nie wyszło. Spodziewać się należy w przyszłym tygodniu.

Zaznaczyć należy, że nie Powiatowe Komendy uzupełnień załatwiać będą sprawy inwalidzkie jak dotychczas, a referaty inwalidzkie przy Starostwach, gdyż od kwietnia b. r. agendy inwalidzkie przyjęło od min. S. Wojsk. min. Pracy i Opieki Społecznej.

Poniżej podajemy wykaz Starostw, które posiadać będą referaty inwalidzkie:

Kraków dla pow.: Kraków m., Kraków pow., Myślenice, Bochnia i Wieliczka. **Tarnów** dla pow.: Tarnów, Brzesko, Dąbrowa, Mielec, Pilzno, Ropczyce i Jasło. **Nowy Sącz** dla pow.: Nowy Sącz, Grybów, Gorlice, Limanowa, Nowy Targ i Maków. **Wadowice** dla pow.: Wadowice, Oświęcim, Chrzanów, Żywiec i Biała. **Lwów** dla pow.: Lwów m., Lwów pow., Gródek Jagielloński, Bóbrka, Rawa Ruska, Jaworów, Sokal i Żółkiew. **Przemysł** dla pow.: Przemysł, Dobromil, Brzozów, Mościska, Przeworsk, Jarosław, Lubaczów i Nisko. **Rzeszów** dla pow.: Rzeszów, Strzyżów, Kolbuszowa, Tarnobrzeg i Łańcut. **Sambor** dla pow.: Sambor, Stary Sambor, Drohobycz i Rudki. **Sanok** dla pow.: Sanok, Krosno i Lisko. **Kołomyja** dla pow.: Kołomyja, Horodenka, Kosów, Śniatyn i Peczeniżyn. **Stanisławów** dla pow.: Stanisławów, Bohorodczany, Nadwórna, Rohatyn, Tłumacz i Kałusz. **Stryj** dla pow.: Stryj, Skole, Zydaczów, Turka i Dolina. **Tarnopol** dla pow.: Tarnopol, Trembowla, Skala, Zbaraż,

Brzeżany i Podhajce. **Czortków** dla pow.: Czortków, Borszczów, Husiatyn, Zaleszczyki i Buczacz. **Złoczów** dla pow.: Kamionka Strum., Radziechów, Brody, Złoczów, Zborów i Przemysłany.

Pobieranie wpisowego.

Nauka w szkole powszechnej jest bezpłatna, żadna też ustawa nie przewiduje, by kierownik szkoły miał prawo do samowolnego poboru „wpisowego“. Z czasów pańszczyźnianych, gdy organistowie byli nauczycielami, zachował się zwyczaj wynagradzania organistów „wpisowem“. Obecnie jednak rząd płaci kierownikom szkół pensję. Opłaty od wpisów mają więc w teraźniejszych czasach charakter „podarków“ lub „łapówek“, których urzędnikom państwowym brać nie wolno.

W gminach, w których skąpe są dochody gminne i skutkiem tego istnieje trudność utrzymania szkoły, rada gminna może uchwalić po myśli art. 27 ustawy o uregulowaniu finansów komunalnych specjalną opłatę na pokrycie wydatków na utensylja i pomoce szkolne. Opłatę taką można pobierać w formie „wpisowego“. Wówczas może ją zebrać kierownik szkoły z upoważnienia rady gminnej, albo też rada gminna może wysłać swego przedstawiciela, aby w czasie wpisów szkolnych opłatę taką na rzecz szkoły pobrał. Jeśli będzie to opłata w naturze, w takim razie Urząd gminny spienięży naturalja i gotówkę przekazuje kasie gminnej. Kierownik szkoły nie ma prawa pobierania tych opłat na swoje potrzeby, co najwyżej może mu rada gminna przyznać odpowiedni procent tytułem wynagrodzenia za ściągnięcie opłaty gminnej.

Co słyhać we wsi?

Pierwsze i ostatnie upomnienie.

Z Korniaktowa pow. Łańcut piszą nam:

Nasz wójt Józef Biały został wybrany naczelnikiem gminy większością jednego tylko (i to swego własnego) głosu, przy usilnem poparciu panów z ordynacji księcia Lubomirskiego. Myśląc zatem, że on jest „skarbowym wójtem“, nie broni słusznych praw gminy przed nadużyciami obszaru dworskiego, nie broni krzywd miejscowej ludności, tylko zachowuje się obojętnie. Wogóle całą gospodarkę gminną prowadzi niedbale, opieszale i ze stratą dla gminy. A przytem jest człowiekiem upartym i nie słucha życliwych rad ludzi dobrej woli, ani uchwał rady gminnej. Członkowie rady gminnej postanowili wnieść zażalenie do władz i podać postępowanie tego

wójta przed sąd publiczny w gazecie, jeżeli on nie zmieni się po tem pierwszym i ostatnim upomnieniu.

Walenty Pałka z pod lasu.

Chłopi pamiętają Lanckoronę.

Dnia 26 maja odbył się w Wiązownicy pow. Jarosław wiec piastowców, na który przybył poseł Witos, były poseł Gruszka i były komisarz Urzędu Ziemińskiego p. Grzybek. P. Witos zamiast mówić o gospodarce Państwa, opowiadał o jakichś czasach przedrozbiorowych i coś wspominał o pierwszym Sejmie, o czym już w szkole wiedzą dzieci. Na zapytanie księdza kanonika, dlaczego Piast nie chce się łączyć z innymi stronnictwami ludowymi, nie dał nawet p. Witos odpowiedzi. Najdziwniejsze jest to, że chociaż p. Witos jest taki klerykalny, to

CHŁOPSKA SPRAWA

Organ Stronnictwa Chłopskiego

Nr. 22.

na niedzielę dnia 9-go czerwca 1929 r.

Problemy rolnicze w łańcuckiem

Poseł Jan Sobek.

O wiejską inteligencję

Zagadnienie gminy zbiorowej

Znaczenie chłopów zmałało

Musimy być w pogotowiu

Nic nie lepiej!

Co będzie z Sejmem?

Kto ma w Polsce pieniądze

Szkoła bez uczni

Za dużo urzędników

Chłopi pamiętają Lanckorone

Pozatem: Kronika, Wiadomości gospodarskie, Kącik dla kobiet,
Poradnik chłopski, Organizacja, Humor i wiele innych

Cena 20 groszy **====** Cena 20 groszy

Tu do nabycia!

jednak ks. kanonik dobrze mu docinał, a zwłaszcza co do połączenia chłopów, wyjaśniając, że ci powinni swych sąsiadów i znajomych namawiać, aby wpływali na swoich posłów, i zmusili ich w ten sposób do połączenia. P. Witos bronił również obszarników, występując przeciwko reformie rolnej, którą sam jako premier podpisał.

Dostał dobrą i ciętą odpowiedź od ob. Dmitrusia, który wspominał o pakcie lanckorońskim, w którym pan Witos zaprzedał chłopów w niewolę obszarników. Na co p. Witos obiecał przysłać nam do 3 dni ten kontrakt lanckoroński, na przekonanie, że tam nie było złego, ale chociaż nie przysłał, to my i tak wiemy, że papier cierpliwy, wiele przyjmie, ale my dobrze pamiętamy, że rządy p. Witos, oparte na pakcie lanckorońskim tak samo jak teraz pod jedyneką, były rządami obszarników, z krzywdą dla chłopów. Przemawiał również przeciw polityce piaszowej ob. Prymon. Wniosku o zaufanie dla Piasta zebrani nie uchwalili i p. Witos, Gruszka i Grzybek odjechali jak niepyszni z naszej wioski.

Więzowniczanie.

Jak idzie robota bebecka.

Jest tu miasteczko tak zwane Krakowiec w powiecie Jaworów i w niem odbył się dnia 26 maja wiec bebe, na który przyjechał poseł Orzechowicz i długo zgromadzonych chłopów przekonywał o konieczności zmiany konstytucji. Najciekawsze było to, że po przemowach zapytał się poseł zebranych, kto jest za zmianą konstytucji, wówczas paru urzędników podniosło ręce, a cała sala siedziała cicho. Wtedy to oni oświadczyli najspokojniej, że rezolucja o zmianę konstytucji została przyjęta jednogłośnie. W ten sposób chyba tylko mogą się chwalić, że ludność jest za zmianą konstytucji, jeśli kilku urzędników, ze strachu, podniesie ręce. No, ale my chłopci dopiero ich o tej naszej zgodzie przekonamy przy głosowaniu następnym razem do Sejmu. Dziś nic nie trzeba nam innego działać, jak się tylko mocno organizować.

Józef Chmiel,
Krakowiec, p. Jaworów.

Z powiatu sanockiego.

We czwartek dnia 9 maja urządzili jedyńkarze wiec, wychwalając na nim Bebe. Nauczyciel Wolwicz ze Sanoka umiał mówić, lecz na każdy wywód dostał pożądaną odprawę. Opoowiadał że z chłopów pochodzi, a należy do stronnictwa rządowego i nas namawiał byśmy opuścili Stron. Chłop. jako lewicowe, a przyłączyli się do Bebe. Drugi mówca kierownik szkoły z Olchowiec p. Rapała musiał umilknąć, wzięty w krzyżowy ogień i wyśmiany przez chłopów. Wkońcu pierwszy mówca przedłożył rezolucję z hoł-

dem dla marszałka Piłsudskiego i za zmianą konstytucji według projektu Bebe, która została uchwalona w ten sposób. Zebrani mieszkańcy wsi Lisny zebrani na wiecu Bebe, w dniu 9 maja br. uchwalają następujące rezolucje:

1. Wyrażamy hołd dla Prezydenta Rzeczypospolitej. 2. Żądamy pozostawienia konstytucji z r. 1921, z tem aby była urzeczywistniona w całej osnowie. 3. Wyrażamy pogardę dla Bebe za rozbijacką robotę podczas wyborów do Sejmu i Senatu w r. 1928 i obecnie przed zmianą konstytucji. 4. Posłom Stron. Chłop. wyrażamy votum zaufania.

Apel do p. starosty niżańskiego.

Ośm miesięcy już mija od czasu kiedy Starostwo poleciło naczelnikowi gminy przeprowadzić u nas wybory. Temu jednak się nie spieszy. Kilka delegacji do Starostwa a szczególnie ostatnia, składająca się z kilkunastu mieszkańców i posła Sochy, słyszała surowy nakaz dany wójtowi przez pana starostę, nakaz grożący zawieszeniem go w czynnościach, o ile do końca kwietnia nie ułoży listy. Minął już maj, lista nie wyłożona, a pan wójt pokpiwa ze wszystkich.

Apelujemy więc do pana starosty o dotrzymanie słowa danego delegacji.

Jeżowianie.

Dyrekcji poczty we Lwowie do wiadomości.

Dziękujemy za ukrócenie wreszcie nadużyć kierownika agencji, Kamińskiego, przez zwinięcie teje. Dochodzą

nas jednak słuchy, że tak on jak i lepszej gwarancji nie dający jego kolega Lesiczka czynią zabiegi o ponowne otwarcie agencji i powierzenie jednemu z nich kierownictwa. Oświadczamy, że podobne załatwienie stanowczo nie wzbudzi żadnego zaufania ku poczcie.

Kobylarz
Jata pow. Nisko.

Pouczejący przykład dla chłopów

Przybyłem do Limanowej w dniu 23 kwietnia i, o dziwo, widzę że sklepy są zamknięte. Myślę sobie czy to święto żydowskie, ale patrzę są zamknięte także katolickie sklepy, a tu jak wiadomo gdy rządy niszczyły rolnictwo, gdy prowadziły do ruiny chłopów, chcą także doprowadzić do ruiny kupiectwo. To też obecnie z powodu biedy ludność wiejska nie w sklepach nie kupuje. Rząd jednak dalej ścigał podatki obrotowe, a szczególnie odznaczył się świeżo przybyły do Limanowej inspektor podatkowy nazwiskiem Trusz.

To też kupcy katolicy i żydowscy nie mogąc dalej znosić ustawicznych ciężarów na nich nakładanych, urządzili w tym dniu 3 godzinny protest przez zamknięcie sklepów od godziny 10—1 popołudniu, a nadto w deputacji udali się do inspektora, ten ze strachu obiecał zniżyć podatki, ale kupcy oprócz tego wnieśli protest pisemny aż do najwyższej władzy skarbowej. A więc widzicie bracia chłopci tu macie ten przykład co solidarność może zrobić. Napewno ich siła odniesie pożądaną skutek.

Wojciech Franczyk
Zalesie pow. Limanowa.

Wiadomości Gospodarskie.

Tężec — niebezpieczna choroba zwierząt.

Ponieważ w całej Polsce bardzo często zdarzają się wypadki choroby tężcowej, szczególnie wśród koni i ze względu na to, że choroba ta jest ciężką i trudną do wyleczenia, pragnę o niej podać do wiadomości ogółu słów parę bliższego wyjaśnienia.

Jak wiadomo, choroba ta — tężec również jest bardzo niebezpieczną i dla ludzi. Jest ona chorobą zakaźną i powstaje przez zatrucie organizmu, a zwłaszcza mleczka pacierzowego i nerwów, przez jad bakteryjny, co powoduje silny kurcz mięśni całego ciała. Ten jad tężcowy wytwarza się przez laseczniki swoiste — tężcowe, które przedostają się do organizmu zwierzęcego czy ludzkiego przeważnie z ziemi, najczęściej przez jakąkolwiek ranę skóry lub błony śluzowej. Najczęściej chorobie tej podlegają konie, a oprócz nich także owce; bydło rogate jest

mało wrażliwe na laseczniki tężcowe, a psy i koty zapadają bardzo rzadko.

Zakażenie zarazkami łatwo następuje przy zagwoźdzeniu podkuwanego konia gwoździem (podkowiakiem), w którym często się gnieźdzą laseczniki tężcowe; następnie przy skaleczeniu dolnej części nogi brudnym lub zardzewiałym przedmiotem i t. p.; u owiec zakażenie często bywa przy strzyżeniu na miejscu unawożonem.

Od chwili zarażenia, to jest chwili wkroczenia zarazka tężcowego, do chwili zjawienia się pierwszych objawów chorobowych może upłynąć tydzień lub dwa, a bywa też czasem, że przy wkroczeniu olbrzymiej ilości zarazków choroba objawia się natychmiast we 24 godziny.

Jak poznać chorobę tężcową? Objawy tężca u konia są następujące: stoi on bezwładnie, trochę rozkraczony, szyja z głową podane ku przodowi, wyciągnięte mięśnie szyji są zeszywniałe, uszy sterczą, oczy nieru-

chome, trochę skrócone do tyłu; ponieważ jest kurcz gardła i przez to utrudnia się połykanie, więc z pyska wycieka ślina; wszystkie mięśnie na tułowiu są naprężone, ogon wyprostowany, koń chodzi z trudnością, ciężko oddycha, gorączki prawie nie ma, pojmuje wszystko, ma chęć do jedzenia, lecz połykanie ma utrudnione. Choroba ta trwa 3—10 dni i prawie zawsze kończy się śmiercią. Oto dokładny obraz tężca u konia.

U innych zwierząt objawy tej choroby mało się różnią od opisanych; u jednych mają postać ogólną, a drugich tylko postać samego szczękościsku. U krów tężec trafia się często przy zapaleniu rodnic; u owiec bywa tężec tylny. Liczba śmiertelności wynosi: u koni 70—90 proc., u bydła trochę mniej, jagnięta zaś giną wszystkie.

Pomoc przy tężcu powinna być natychmiastowa i musi polegać na zabiegach następujących. Przedewszystkiem chorego konia (czy inne zwierzę) należy umieścić w spokojnym stanowisku i dawać mu często do picia poidło z otrębami oraz siano do jedzenia. Obejrzyć starannie całe ciało i po odnalezieniu rany takową dokładnie oczyścić i parę razy dziennie starannie przesprycować wodą karbolową lub lizolową. Nie należy absolutnie nic zadawać do wewnątrz, a wszelkie stosowanie lekarstw pozostawić do wykonania lekarzowi, którego jak najprędzej zawiadomić. Ponieważ wypróżnienia chorego konia mogą zawierać bakcyle tężcowe, dlatego też należy je codzień ze stajni usuwać, wywozić do dołu i zalewać wapnem. Przy leczeniu tężca żadne środki lecznicze nie odniosą skutku; uratować konia może tylko jak najszybsze zastosowanie specjalnej surowicy, którą się wstrzykuje, o zastosowanie której należy jak najrychlej prosić lekarza weterynaryjnego.

Z. Olszański
(Gaz. Gosp.).

Łubin jako pasza.

Łubinu skoszonego w okresie kwitnienia a następnie wysuszonego na siano koniczu nie należy dawać, albowiem przy suszeniu nie giną trujące właściwości łubinu. Szczególnie w niektórych latach zawiera łubin bardzo wiele trujących składników, które nawet mogą zaszkodzić owcom. Jedynie siano z łubinu znieśie owca.

Mszyca na burakach.

Mszyca jest szkodliwą, gdyż wysysając sok z rośliny hamuje jej wzrost. Należy tępić przez spryskiwanie odwarem tytoniowym. Odwar tytoniowy otrzymujemy przez rozcięczenie wodą kupnego ekstraktu tytoniowego 1 litr 8—10 proc. ekstraktu na 100 listrów wody.

Ceny targowe.

Z targu na konie. Na ostatni targ koński w Krakowie spędzono ogółem 205 konie. Za konie pojazdowe lekkie płacono od 350 do 850 zł, za konie pociągowe lekkie płacono od 300 do 550 zł, za konie rzeźne od 80 do 150 złotych.

Ziemiopłody. Giełda zbożowa: żyto 28—28 50, pszenica 46—46 50, jęczmień browarny 36—36 25, jęczmień na kaszę 25—26—, owies jednolity 30—31, groch Wiktorja 65—8), groch polny 42—48, koniczyna czerwona 18)—230, koniczyna biała 240—300, seradela 60—68, łubin niebieski 26—27 50, mąka pszen-73—74, mąka żytnia 44—44 50, otręby żytnie 20 50—21, otręby pszenne średnie 24—25—, otręby pszenne grube 30—31, kucheniane 49—49 50, kucheniane 36—37, wyka 33—35, paluszka 43 50—45 50. Obroty małe.

Ceny bydła i świń. Za 1 kg żywej wagi płacono; buhaje 1 36—1 42, woły 1 40—2 10, krowy 0 83—1 32, jałownik 1 37—1 88, cielęta 1 25—2 30, nierogacizna żywej wagi 2 55—2 80.

Ceny skór. Skóry wołowe 1 90 zł, skóry krowie 1 80 zł, skóry jałowek 2 10 zł, skóry cielęce 12—13 zł sztuka.

Ceny nabiału i ziemiołdów. Mleko zbierane 1 litr 0 35—0 40, mleko niezbiierane 1 litr 0 45—0 50, śmietanka słodka 1 litr 0 65—0 70, śmietanka kwaśna 1 litr 1 60—2 40, Masło zwyczajne 1 kg 7 00—7 40, masło deserowe 1 kg 7 00—7 40, ser krowi 1 kg 1 60—1 85, jaja kopa 8 80—9 50, jaja sztuka 0 15—0 16, kury sztuka 8 00—12 00, indyk 24 00—26 00, gęsi 8 00—12 00, ziemniaki 1 kg 0 17—0 18, buraki 1 kg 0 18—0 20, marchew 1 kg 0 40—0 50, cebula 1 kg 0 70—0 80, seler 1 kg 1 00—1 20, pietruszka 1 kg 0 70—0 90.

Giełda pieniężna. Marki niem. za 100 211 46 zł, guldeny gdańskie za 100 173 02 zł, floreny holenderskie za 100 308 06 zł, franki szwajcarskie za 100 171 78 zł, franki franc. za 100 34 85 zł, liry włoskie za 100 46 74 zł, szylingi austriackie 125 25 zł, 1 dolar ameryk. 8 90 zł, 1 funt angielski 43 28 zł.

KRONIKA.

Kalendarzyk Tygodniowy.

		Imiona słowiańskie
9. N.	Felicjana	Sławoj
10. P.	Małgorzaty	Bogumił
11. W.	Barnaby	Rudomił
12. S.	Eschylego	Wyszomir
13. C.	Antoniego	Chocimir
14. P.	Bazylego	Przedzimir
15. S.	Wita	Wit

*Święty Wicie,
A duże kłasy na życie?
Nie słyszę, panie,
Bo wielkie ptaków śpiewanie.*

*Deszcz na Wita,
Żle z jęczmieniem, źle na żyta.*

Fundusz prasowy. Ob. Cecylja Ma-ziopa-Pęcek z Węgierki pow. Jarosław złożyła 5 zł. na fundusz prasowy. **Komitet obchodu Święta Chłopskiego** w Dublinach koło Lwowa złożył na fundusz prasowy 15 zł. **Ofiarodawcom** składa Wydawnictwo najserdeczniejsze podziękowanie za pamięć.

Rozprawa w sprawie b. min. Czechowicza. Jak się dowiadujemy, śledztwo w sprawie b. ministra Czechowicza zostanie zamknięte w bież. tygodniu, a rozprawa odbędzie się w połowie czerwca br.

Ilu Polska ma urzędników? Ministerjum skarbu sporządziło świeże zestawienie posad, objętych budżetem tegorocznym. Zestawienie to dało wyniki następujące: w administracji figuruje 255.262 posad, w przedsiębiorstwach państwowych 218.880, w monopolach 2891, sędziów i prokuratorów jest 3850, innych urzędników 6867. Razem wszystkich urzędników Polska liczy 467.750 osób. Czyli, że prawie co 7 człowiek pobiera pensję ze Skarbu Państwa!

Kto ma pieniądze w Polsce? W Polsce istnieje przeszło 500 spółdzielczych banków żydowskich. Wszystkie te banki zasilane niewiadomo jakimi kapitałami, liczą przeszło 150 tysięcy członków. Żydowskie banki spółdzielcze posiadają około 11 milionów zł. własnych kapitałów, na rachunkach bieżących i z wkładów posiadają około 34 miliony złotych, saldo zaś kredytów ustalonych do 1-go października b. r., wyniosło 60 milionów złotych.

Ciągłe daje o sobie znać osławiony poseł Sanojca. „Gazeta Kołomyjska“ w Nr. 10 zamieszcza notatkę następującą: „Donoszą nam, że p. Sanojca, jako urzędujący asesor (płatny) w Kołomyji, w dniu 3 maja b. r. nakazał robotnikom gminnym wyjechać na Kosaczów i orać pola gminne. Pan Sanojca miał się przytem wyrazić, że „święta 3-go maja nie uznaje“. Ładnych posłów ma jedynka, którzy o rozporządzeniach własnego rządu tak się wyrażają!

Bezprawia Wydziału powiatowego w Jarosławiu. Gmina Czelatycze otrzymała polecenie wpłacenia do kasy Wydziału pow. kwoty 546 72 zł. za następujące świadczenia:

1. Na kursa rolnicze zł. 5. 2. Na inwalidów wojennych zł. 2. 3. Za czasopisma (gazety) 15 70 zł. 4. Zwrot za księgi i druki 42 zł. 5. Udział w kosztach utrzymania akuszerki okr. 23 zł. 6. Zwrot za Kasę chorych 36 53 zł. 7. Udział w kosztach utrzymania szpitali 286 26 zł. 8. Na przysposobienie wojskowe zł. 25. 9. Na budowę domu Żołnierza w I. zł. 2. 10. Zwrot kosztów szczepienia dzieci zł. 45. 11. Wkładka do Związku Straży poż. zł. 15. 12. Na ociemniałych zł. 3. 13. Na powiatowy fundusz os. zł. 4. 14. Zwrot kosztów admin. zł. 39 20. Razem 546 zł. 72 gr.

Tłustym drukiem zaznaczyliśmy bezprawne potrącenia. Po wyliczeniu okazuje się, że tych bezprawnych potrąceń jest aż 169 zł. 43 gr. Dlatego ostrożnie z płaceniem przez gminy świadczeń dla Rad powiatowych.

Szkoła, która nie ma ani jednego ucznia. W Sarnach istnieje państwowa szkoła rolnicza, posiadająca 45 ha ziemi, oraz personel z dyrektorem na czele, a nie posiadająca ani jednego ucznia. Do szkoły należy także duży ogród owocowy.

wicy, publiczny wiec Stronnictwa Chłopskiego.

Proszę o liczne przybycie.

Marcin Socha, poseł.

Baczność Okręg wyborczy 46!

Powiaty: Tarnobrzeg, Kolbuszowa, Mielec, Ropczyce, Strzyżów, Jasło.

W czerwcu rozpoczynam w tym okręgu prace organizacyjne. Pragnących ze mną współdziałać proszę o podanie swych adresów. Wstępną konferencję odbędę we środę 12 czerwca w Strzyżowie, a w poniedziałek 24 czerwca w Ropczycach.

Marcin Socha, poseł.

Z powiatu przemyskiego.

Dnia 30 maja b. r. odbył się w Nieładowej pow. Przemysł wiec publiczny posła Opolskiego. Przybyłego posła powitali członkowie Stron. Chłop. muzyką i sztandarem naszego stronnictwa. Na wiecu zdał poseł Opolski szczegółowe sprawozdanie z przebiegu prac sejmowych, poczem zgromadzeni uchwalili jednogłośnie rezolucję, potępiającą jedynekowy projekt konstytucji i wyrazili wotum zaufania klubowi Stron. Chłop. i posłowi tamtejszego okręgu ob. Pawłowskiemu.

Jan Szymański

Przewodniczący wiecu.

Z powiatu Bocheńskiego.

W niedzielę dnia 2 czerwca miał się odbyć w gminie Cerekiew wiec sprawozdawczy ob. posła Prezesa Pluty. Tymczasem przed rozpoczęciem wiecu komendant P. P. z Uścia Solnego zawiadomił, że do odbycia wiecu nie dopuści, z powodu tego, że nie ma rozkazu zezwolenia ze Starostwa. Jest to tylko bezprawie, albowiem wiec ten został zgłoszony listem poleconym do Starostwa w Bochni kilka dni przedtem, a powtóre w myśl obowiązujących ustaw wiece sprawozdawcze są wolne od wszelkich pozwoleń. Lecz nic nie zdoła przeszkodzić klasie chłopskiej stworzyć jednej organizacji, nawet szykany policji. Tem bardziej siły nasze krzepią się do dalszej walki.

Dzięki pomocy i ofiarności członków tamt. organizacji napisano zaproszenia i urządzono zebranie poufne, na którym było ponad 300 obywateli. Sprawy polityczne przedstawił w dłuższym referacie ob. Prezes poseł Pluta, zaś redaktor ob. Władysław Budzisz scharakteryzował działalność obecnego rządu i potrzebę organizacji

chłopskiej. Następnie jednomyślnie uchwalono rezolucję: potępiającą postępowanie policji w sprawie wieców poselskich, dalej zaprotestowano przeciwko projektowi konstytucji bebe, zbyt wysokim opłatom od ubezpiecz. od ognia, zaś Stronnictwu Chłopskiemu wyrażono wotum zaufania, oraz posł. Plucie serdeczne podziękowanie za przybycie.

Wiec ten najlepiej stwierdził, że powiat bocheński w pracy organizacyjnej nie da się wyprzedzić, a odbył się on w podniosłym nastroju; do uświetnienia wiecu przyczyniła się doskonała orkiestra chłopska.

Sekretarz wiecu.

Z powiatu jarosławskiego.

W Adamówce odbyło się poufne zebranie, na którym założono gminne Koło Stron. Chłop. i wybrano przewodniczącym ob. Franciszka Łopucha. Również i w Wiązownicy zorganizowano Stron. Chłop., a przewodniczącym wybrano ob. Walentego Dmi-trusia.

Z powiatu nizańskiego.

Dnia 12 maja b. r. odbył się w Nisku wiec Stron. Chłop., na którym przemawiali pos. Opolski o projekcie zmiany konstytucji, poseł Dziduch o konieczności klasowej organizacji chłopskiej, ob. Janusz o konieczności połączenia stronnictw chłopskich, poseł Socha o sytuacji politycznej i gospodarczej w Państwie, poczem omówił różne stosunki panujące w powiecie i wielu gminach, a wkońcu napiętnował brak uświadomienia klasowego. Prócz rezolucyj zamieszczonych w ostatnim numerze „Chłopskiej Sprawy“, uchwalono protest przeciw dotkliwym karom administracyjnym na skutek doniesień policji.

Przewodniczył Jan Zajac z Zalesia.
Pietronski.

Z powiatu lwowskiego.

Dnia 26 maja odbyło się zebranie członków Str. Chł. w Busku, na którym poseł Opolski zdał sprawozdanie poselskie i omówił sprawy organizacyjne. Po dyskusji postanowiono odbudować organizację Str. Chł. i w tym celu wybrano tymczasowy Zarząd pod przewodnictwem ob. Kazimierza Halikowskiego i postanowiono urządzić zjazd powiatowy, na który obiecał przyjechać poseł Opolski. Po zgromadzeniu zebrani podziękowali posłowi Opolskiemu za przybycie i prosili o dalszą pomoc.

Obecny.

KOBIETY! Bardzo wiele kobiet jest cierpiących na oberwanie wewnętrzne występujące zwykle po położach, z ciężkiej pracy, z dźwigania i wielu innych przyczyn. Otóż kobieta niezawodnie będzie zdrowa, chętną do życia i pracy jeżeli sprowadzi specjalny bandaż przeciw oberwaniu wnetrzności.

Przy zamówieniu należy podać miarę w centimetrach lub nitką 1) w pasie, 2) wokoło przez brzuch, 3) wokoło podbrzuszem, dalej wzrost (niski, wysoki lub średni) ilość przebytych położów. Należy opisać czy jest niestrawność żołądka, ucisk i bóle ciągnące wewnątrz, ból głowy i często nawet oczu, ból w krzyżach, plecach i pod łopatkami, ból w podbrzuszu lub w pachwinie, ból nogi jednej lub obu nóg i t. d.

Wszystko dokładnie opisać i z całym zaufaniem sprowadzić bandaż czyli specjalny pas brzuszny na gumach, skonstruowany i uzupełniony odpowiednią pelotą stosownie do rodzaju dolegliwości. Cena od 25 do 40 zł. o nadzwyczajnej konstrukcji cena wyższa.

W dolegliwościach i chorobach z powodu wewnętrznego obniżenia czyli oberwania: żołądka, kiszek, macicy i nerki żadne lekarstwa nie pomagają lecz tylko chwilowo uśmierają cierpienia. To też jedynym lekarstwem prócz operacji jest zastosowanie bandaża, nabytego u specjalisty bandarzysty.

M. L. Polaczek w Samborze Nr. 303.

Również i dla mężczyzn dostarcza się specjalne pasy przeciw obniżeniu żołądka, nerki i jelit.

Bandaże przepuklinowe zaopatrujące największe i zastarzałe ruptury pępka, brzucha, uda, pachwiny i opadniętej już w dół. — Pończochy gumowe przeciw żylakom i puchnięciom nóg. — Moczniki gumowe dla osłabionych na pęcherz mężczyzn i kobiet do użycia w czasie chodu, pracy, podróży i w czasie spania. — Prostotrzymacze i korektory przeciw zgarbieniu i skrzywieniu kręgosłupa.

Protezy sztucznych rąk i nóg dla kalek i ampułowanych.

IGNACY CYPRES

Kraków, Szewska 13 Ch./b

wysła mandoliny włoskie po 25 do 50 zł., skrzypce szkolne ze smyczkiem 22 zł. Harmonje z regist. 29 zł., wiedeńskie 1 rzędowe 38 zł., dwurzędowe 55 zł., klarnety 8 klap. 38 zł., 10 klap. 45 zł., 12 klap. 50 zł. Nikłowy zegarek „Gre Roskopf“ patent z łańc. 13 zł., nikłowy płaski zegarek słynnej marki Enigma 22 zł., brzytwy po 6 i 10 zł., maszyny do włosów 10 i 14 zł. Wysłka za pobraniem. Cennik ilustrowany zegarków i instrumentów muzycznych darmo i płatnie.

DO SPRZEDANIA z wolnej ręki 26 morgów ziemi z nowymi budynkami i z inwentarzem żywym i martwym. Okolica podgórska, gleba i klimat bardzo dobry. W tem mieści się las, łąki, ogrody i pastwiska. Do stacji kolejowej i do kościoła szosa 3 km., do miasta powiatowego szosa 6 km. Hipoteka czyta. Może być sprzedana część bez budynków 6—8 morgów, Bliższych informacji udziela Administracja „Chłopskiej Sprawy“, po nadesłaniu znaczka pocztowego na odpowiedź.

Jan Knap z Wiązownicy unieważnia zgubione tymczasowe zaświadczenie wojskowe wydane przez Baon wartowniczy Nr. 6 we Lwowie.

Redakcja i Administracja: Kraków, ul. Lubicz 3. Konto P. K. O. 408.900. Biuro otwarte codziennie od 8—2 i od 5—8.

Prenumerata roczna 8 zł — półroczna 4 zł — kwartalna 2 zł.
W Ameryce 2 dolary, we Francji 30 frank.

Cena ogłoszeń; Cała strona 300 zł — pół strony 150 zł
1/4 strony 80 zł 1/8 strony 40 zł 1/16 strony 20 zł w tekście 100% drożej.

Odpowiedzialny Redaktor: Władysław Budzisz.

Wydawca: Poseł Andrzej Pluta.

Drukarnia J. Czerneckiego, Kraków, ul. Lubicz 5.